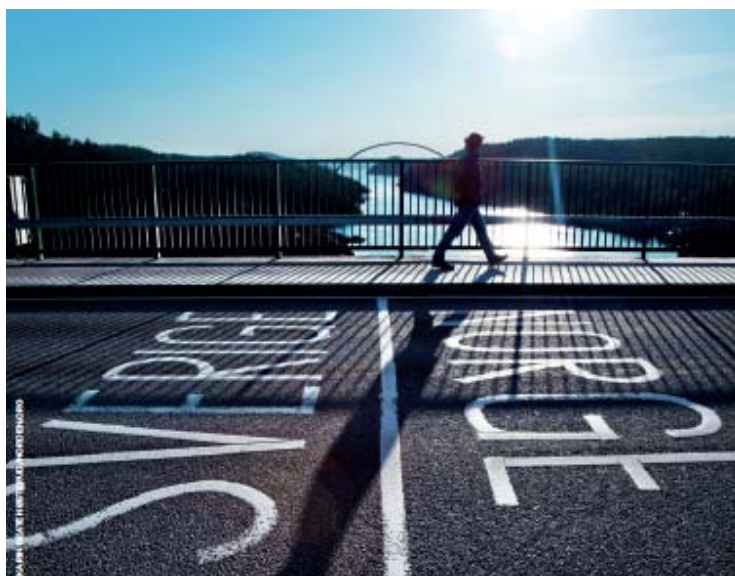




Frit Norden nr 2 - december 2019

47. ÅRGANG

Frit Norden



Billedet viser Europas ydre grænse. Det er Europa til venstre.

Indhold:

- s. 2 **Styrket Nordisk Lovgivnings Samarbejde**
Om en rapport fra Nordisk Ministerråd. Ovenstående foto er taget fra denne rapport.
- s. 6 **Sverige, Norden og EUs fremtid.**
Om en artikel af v. Sydow i Nordisk Tidsskrift okt. 2019
- s. 8 **Lave K. Broch: EUs mål er en færdigudbygget forsvarsunion i 2025**

Styrket Nordisk Lovgivningssamarbejde

Om en rapport fra Nordisk Ministerråd



Backers rapport: *Styrket Nordisk lovgivningssamarbeid. Muligheter og utfordringer* kan hentes her: <http://norden.diva-portal.org> og så er det nemt herfra at søge “Backer” ell.l

Fra Nordisk Ministerråds Maskinrum

Nordisk samarbejde fremstilles undertiden som et fremtidsmål - et “statsforbund” eller ligefrem en “forbundsstat” (et mini-EU, som hos Wetterberg), som man drømmer om at opbygge.

Men hvorfor?

Det nordiske samarbejde har allerede en gennemprøvet organisatorisk ramme, i form af Helsingfors-aftalen*) fra 1962 (Nordisk Råd, og senere også Nordisk Minister-råd), og en gennemprøvet praksis som går endnu længere tilbage, i form af de uformelle, men ret intensive, kontakter mellem embedsværkerne i de nordiske stater. Disse kontakter på embedsmands- eller jurist-plan har fungeret siden slutningen af 1800-tallet som et næsten usynligt maskinrum bag de positive harmoniseringer mellem vore landes lovgivning.

I takt med at EU inddrager flere og flere politik-områder i *sine*

*) læs evt. nærmere om Helsingforsaftalen side 6



harmoniserings-bestræbelser, har de nordiske harmoniseringer fået mindre råderum; men samtidig bliver de mere nødvendige, eller i det mindste ønskelige, når en EU-harmonisering (der ofte hedder en "pakke") skal implementeres som lovgivning i nordiske lande - også i Norge og Island, hvis pakken er omfattet af EØS aftalen.

Et eksempel er den pakke af direktiver, der går under navnet "Energi-pakke 3", om liberalisering af bl.a. el-kraft.

Muligheder og udfordringer. En rapport fra Nordisk Ministerråd

I 2018 udgav Nordisk Ministerråd er rapport med titlen: "Styrket Nordisk lovgivnings-samarbejd. Muligheter og utfor-

dringer". Den er forfattet af professor emeritus Inge Lorange Backer (tidligere Norges medlem af den nordiske embedsmandskomite for lovsamarbejde).

"– Jeg har valgt å legge vekt på 13 prioriterte forslag som til sammen kan styrke det nordiske lovgivnings-samarbeidet og bidra til å gjøre Norden til den mest integrerte regionen i verden. For å gjennomføre dem kreves det imidlertid at det finnes politisk vilje i landene, og at embetsmennene har tilstrekkelig med ressurser," sier Inge Lorange Backer i en pressemeldelse, jan/feb. 2018.

Backer foreslår blandt andet samarbejde såvel om nationale lovgivningsinitiativer som om

lovgivningsinitiativer fra EU/EØS, bl.a. når det gælder digitalisering, sundhedspolitik, aktieselskaber, udlændingelovgivning, strafferet og internationale konventioner. Og der foreslås samarbejde om at forbygge nye grænsehindringer som følge af lovændringer eller nye lovforslag.

Anders Kock

“Økt kunnskap om de forpliktende forventninger som følger av Helsingforsavtalen, kan bidra til å styrke det nordiske lov-samarbeidet.”

(Backer side 8)

Om Yggdrasil.fi's kommenterede sammendrag

Jakob Buhl (tidligere medlem af den danske Frit Norden og nuværende webredaktør for den finske tænketank Yggdrasil) har i nov. 2019 skrevet en kommenteret sammenfatning af Backers rapport.

Han fremhæver den historiske baggrund for det nuværende lovsamarbejde, og gør opmærksom på Backers forslag til hvordan det kunne forbedres, og for de praktiske betingelser for gennemførligheden af disse forslag.

Jakob Buhl skriver bl.a.

“Rapporten er ganske nøgtern, ret konkret og, kunne man fri-

stes til at sige “snusfornuftig”. Det der altså på nogle ville kunne virke som en politisk stillingtagen er det ikke, men er en ren, nærmest lavpraktisk, konstatering.

...

Der lægges i rapporten bl.a. vægt på:

- Mulighed for samarbejde i forhold til EU/EØS[EES]-retsakter. Der kan bl.a. spares ressourcer ved arbejdsdeling. Koordinering kan være en styrke.

- Gensidig informations – og erfaringsudveksling på embedsmandsniveau vurderes at være vigtig (s. 8). Her kommer rapporter, udredninger og seminarer virkelig til deres ret! Disse nogle gange udskældte rapporter og seminarer ses som



Yggdrasil logo

Ask Yggdrasil, verdenstræet, der fra krone til rod går gennem verdens tre planer: himmel, jord og underverden. Det står midt i verden som en slags verdenssøjle.

Skal det nordiske lovsamarbejdet styrkes, er det vigtigt at det har aktiv og konkret politisk støtte, og at opfølgningen ikke blir hindret av arbeidssituasjonen i embetsverk som arbeider med lovforberedelse.”

(Backer side 8)

“Gjennomføringen av ny EU-lovgivning skjer i mange tilfeller under et sterkt tidspress. Tidspresset øker når den nye EU-lovgivningen utgjør en stor «pakke» og gjennomføringsfristen er kort.”

(Backer side 39)

virkelig værdifulde og er i høy kurs.

- Klarere og mere konkrete initiativer fra Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd er ønskelige (s. 9).

- Unødige grænsehindringer kan lettere undgås, hvis man ved ny lovgivning inddrager spørsmålet om, hvordan den nye lovgivning vil påvirke andre nordboer (s. 9).

- Helsingforsaftens bør tages mere alvorligt, bl.a. artikkel 41 om underretning ved lovændringer.”

Jakob Buhls sammendrag findes i sin helhed på Yggdrasil's hjemmeside:

<http://www.yggdrasil.fi>

Kort om

Helsingforsaftalen

Helsingforsaftalen er en politisk aftale mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, der fastlægger rammerne for det nordiske samarbejde i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Aftalen trådte i kraft 1. juli 1962 og er blevet ændret gentagne gange siden, senest i 1995.

Artikel 40

Samarbejdet finder sted i Nordisk Råd, i Nordisk Ministerråd, på statsministrenes, på udenrigsministrenes samt på andre ministres møder, i særlige samarbejdsorganer og mellem landenes fagmyndigheder.

Artikel 41

Bestemmelser, som er blevet til efter samarbejde mellem to eller flere kontraherende parter, må ikke ændres af en part, med mindre de øvrige parter underrettes derom. Sadan underretning kræves dog ikke i hastende tilfælde, eller hvor det drejer sig om bestemmelser af mindre betydning.

Artikel 42

Myndighederne i de nordiske lande skal kunne korrespondere direkte med hverandre i andre anliggender end sådanne, som ifølge deres natur eller af anden grund bør behandles ved udenrigstjenestens foranstaltning.

Helsingforsaftalen kan hentes her:
<http://www.norden.org/publication/helsingforsaftalen>

Omtale af artikel i "Nordisk Tidsskrift"

Göran von Sydow:

"Sverige, Nor framtid"

En af konklusionerne i von Sydows artikel (i nr 3/2019) er, at for de nord-europæiske EU-lande gælder at:

"För fortsatta sakpolitiska framgångar krävs en strategi för alliansbyggnad efter brexit,"

Der refereres til en alliance som, udover de Nordiske EU-lande, omfatter Irland, Holland og de Baltiske lande.

"För Sveriges vidkommande är brexit av stor betydelse. Storbritannien har varit en mycket nära allierad i EU. Länderna har delat en grundsyn på EU som ett i huvudsak mellanstatligt samarbete."

"I ljuset av brexit har ett antal nordvästeuropeiska medlemsstater samlat sig under paraplyet Hansaligan 2.0. Förutom de nordiska och baltiska staterna ingår Nederländerna och Irland."

den och EU's



von Sydow er direktør for det Svenske Institut for Europapolitiske Studier.

“..dessa länder har relativt ofta delat britternas syn på EU.”

Han mener iøvrigt, at Storbritanniens farvel ikke kommer til at bevirke en krise i EU, og konstaterer, at den frygtede dominoeffekt af brexit (hvilket land bliver det næste ?) ikke har vist sig. (Man kan hertil indvende; den første brik er jo ikke væltet endnu). Han hæfter sig også ved at “En opinionsmåling våren 2019 uppmåtte det højste stødet for EU på 25 år (Parlemeter 2019). 61% anser at deras lands medlemskab i EU företrädesvis är en bra sak (Sverige 79%).”

(Det skal hertil siges, at denne opinionsmåling er foretaget af EUs egne institutioner, der da også drager den konklusion om EUs popularitet som de ønsker. Dagbladet Information har (dec. 2019) begæret aktindsigt i disse EUs egne opinionsmålinger, og konkluderer, at

svarprocenten i disse er meget lav. (I Danmark således kun 28%.) Derfor kan man forvente en kraftig korrelation mellem de, der ønsker at svare på undersøgelsen, og de, der anser medlemskab for en “bra sak”.)

von Sydows artikel indeholder mange historiske analyser, og velargumenterede betragtninger, om specielt Sveriges og det øvrige Nordens fremtidige muligheder i post-brexit EU.

Artiklen bygger på et foredrag ved den Letterstedtska Föreningens svenske afdelings årsmøde 10. juni 2019. Den kan læses i sin helhed på <http://www.letterstedtska.org/nordisk-tidskrift/>

EU's mål er en færdigudbygget forsvarsunion i 2025

Danmark bør gå en anden vej



Af Lave K. Broch

Medlem af Folkebevægelsen mod EU's landsledelse og forretningsudvalg

Verdens største humanitære katastrofe har i lang tid været krigen i Yemen. Af landets 24 millioner indbyggere har 80 % brug for humanitær hjælp. Våben fra EU bliver brugt i krigen, og EU støtter de kyniske våbenhandlere med milliarder af skattekroner. Danmark bidrager, selv om vi har et forsvarsforbehold. Men Danmark bør ikke støtte ufred i verden. Vi bør takke nej til EU's militære projekt og i stedet bakke op om det norske fredsarbejde.

Ifølge FN har den saudiarabiske koalition begået krigsforbrydelser i Yemen. Luftangreb på beboelsesområder, bryllupper, begravelser, fængsler og sundhedsklinikker er årsag til de fleste direkte civile tab i krigen i Yemen. Vilkårlige fængslinger og tortur har været udbredt.

Voldtægt af kvinder og mænd er blevet udført af militser og officielt ansatte i De Forenede Arabiske Emirater, der er med i koalitionen med Saudi-Arabien (kilde: Amnesty International). Men hvad har krigen i Yemen med EU og EU's militære projekt at gøre?

En klar forbindelse er, at EU-lande eksporterer våben til de lande, der indgår i den saudiarabisk-ledede koalition, og EU støtter økonomisk og praktisk den våbenindustri, der tjener stort på, at mennesker bliver dræbt i Yemen.

Selv efter det bestialske drab af den regimekritiske saudiarabiske journalist Jamal Khashoggi fortsatte EU-landet Frankrig med at sælge våben til Saudi-Arabien. Tyskland er lidt mere forsigtigt, men tysk våbenindustri sælger våben til De Forenede Arabiske Emirater, der også deltager i krigen, og som har udført krigsforbrydelser. Det tyske medie Deutsche Welle har været med til at synliggøre, at tyske våben bruges i krigen i Yemen. (Kilde: www.youtube.com/watch?v=UtUKZKaxtLU)

Nogle EU-tilhængere plejer at påstå, at medlemsstaternes våbeneksport ikke har noget med EU at gøre. Det passer bare ikke.

EU har oprettet et forsvarsagentur, der netop arbejder med at styrke våbenindustrien i EU. Forsvarsagenturet er desuden indskrevet i Lissabontraktaten. Danmark er ikke med i EU's forsvarsagentur på grund af det danske forsvarsforbehold, men danske skattekroner bliver alligevel sendt videre til umoraliske våbenhandlere. Det skyldes, at et flertal i Folketinget har besluttet, at Danmark skal støtte EU's forsvarsfond.

EU's forsvarsfond blev oprettet i 2017 og har til formål at koordinere og øge de nationale bidrag til våbenforskning. Fra 2020 vil EU gennem forsvarsfonden bruge 500 millioner euro (ca. 3,73 milliarder kr.) på våbenforskning og 1 milliard euro (ca. 7,45 milliarder kr.) på udvikling og indkøb af våben. Derudover skal medlemsstaterne bruge endnu flere penge på denne støtte til våbenindustrien, og så er EU's investeringsbank også begyndt at bruge penge på militære projekter.

Noget, der tidligere var forbudt. Alle disse penge, som EU sender over til våbenindustrien, kunne være blevet brugt på langt bedre formål.

Det danske Folketing har besluttet at bruge 1,9 milliarder på EU's forsvarsfond frem til 2027, selv om Danmark har et forsvarsforbehold i EU. I Folkebevægelsen mod EU mener vi, at der er tale om fifleri med det danske forsvarsforbehold. Men flertallet i Folketinget mener, at der er tale om forsknings- og industripolitik, og at det således ikke berører det område, som forsvarsforbeholdet dækker.

EU's våbenindustri har desuden stor indflydelse på udviklingen af EU's militære projekt. Det viser en kortlægning af europæiske våbenfirmaers magt i EU, som researchgruppen Investigate Europe har foretaget. Seks våbenfirmaer sad eksempelvis med i den EU-ekspertgruppe, der rådgav EU-kommissionen til at sikre milliarder euro via Forsvarsfonden til at militarisere EU. De selvsamme våbenfirmaer modtager støtte fra EU til at forske i militære projekter.

Målet for EU er en færdigudbyg-

get forsvarsunion i år 2025.

EU tog for alvor et tigerspring mod et fælles militær for cirka to år siden.

Den 11. december 2017 vedtog et flertal af EU's medlemslande en fælles pagt og oprettede et permanent struktureret militært samarbejde (PESCO). Kun tre EU-lande har takket nej. Det drejer sig om Storbritannien, der er på vej ud af EU, samt Danmark og Malta.

PESCO forpligter landene til "regelmæssigt at øge forsvarsbudgetterne". Herudover forpligter landene sig til en række fælles projekter, der skal harmonisere landenes militær.

EU har også oprettet en forløber til et militært hovedkvarter, og EU har oprettet noget, der kaldes kampgrupper. Kampgrupperne har til formål at fungere som Unionens reaktionsstyrke, men har indtil videre aldrig været i kamp. Danmark er ikke med i EU's kampgrupper, fordi vi har et forsvarsforbehold.

Der tales også åbent om at lave en EU-hær. Både den franske præsident Emmanuel Macron

og den tyske kansler Angela Merkel ønsker en EU-hær.

Danmark bør gå en helt anden vej end den, som EU går ned ad. I Folkebevægelsen mod EU støtter vi et ansvarligt Danmark, der arbejder for fred i verden. Vi ser derfor gerne, at Danmark bakker op om Norges fredsmægling i flere af verdens brændpunkter. Vi vil, at Danmark tager førertrøjen på, når det gælder klimaudfordringerne, og vi støtter en bæredygtig udvikling i verden.

Ja til fred, FN og forsvarsforbeholdet – nej til EU's militære projekt!



Foreningsnyt:

Planer for en nordisk folkerigsdag i 2020

Der har i november været afholdt et fælles planlægningsmøde i Göteborg, med deltagelse af bla. Folkrorelsen Nei till EU (Sverige), Folkebevægelsen mod EUs Internationale Udvalg, de tre "Frit Norden" Foreninger m.fl. Der arbejdes på, at en nordisk folkerigsdag i 2020 tager form af en konference om de konkrete muligheder og problemer, som en proces med frigørelse fra EU eller EØS indebærer - herunder med inddragelse af erfaringer fra Brexit-processen.

Der er allerede nu en bredere arrangørkreds end de tre Frit Norden foreninger, der står for konferencen (siden Göteborg-mødet har bl.a. islandske Heimssýn udtrykt sin støtte); vi håber, at det derfor også bliver en fornyelse og fornyelse af traditionen med fælles nordiske møder, om frigørelse fra det overstatslige EU, og om styrkelse af det mellemstatslige nordiske samarbejde.

Årsmøde

Foreningens Årsmøde 2019 blev afholdt i Gentofte 18. november. Det blev bl.a. vedtaget, at der ikke længere opkræves et egentligt kontingent, men at vore medlemmer opfordres til at sende støttebidrag (se bagsiden af bladet).

Den nye styrelse har konstitueret sig således:

Jesper Morville, formand
Birgit Lerstrup, kasserer
Hanne Kock, webmaster
Anders Kock, sekretær.

Kolofon:

Dette nummer af
Frit Norden
er redigeret af Anders Kock
(ansv.)

Bladet udkommer primært på
netadressen
<http://www.FritNorden.dk>
og er fælles medlemsblad for
Frit Norden Danmark,
Fritt Norden Norge og
Fritt Norden Sverige

*Mangfoldiggørelse er tilladt med
kildeangivelse*

På hjemmesiden under
fanen 'KONTAKT' kan du

- melde dig ind i
foreningen
Frit Norden DK
- tilmelde dig vores
mail liste
- eller sende et
støttebidrag

Bank reg.nr. 1551
Konto nr. 317 7920

Gør noget for et

Frit Norden

Nærmere oplysninger hos
formændene:

Frit Norden Danmark

Jesper Morville
Christianshvidevej 3, 1. sal
DK-2920 Charlottenlund
JesperMorville@mail.dk

Fritt Norden Norge

Kim Runar Gjelstenli
Herkulesvegen 1B
N-2165 Hvam
kimrun@aucegypt.edu

Fritt Norden Sverige

Gunilla Winberg
Bastugatan 37
S-11825 Stockholm
rigun@comhem.se